

11 OKTOBER 2009 – ACHTENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Het oog van de naald Molokai

VORIGE WEEK ZATEN ER KINDEREN op Jezus' knieën. Ontvankelijke kinderen. Vandaag is er een rijke, volwassen man bij Hem. Misschien komt hij zelfs van de beurs in Jeruzalem. Borza, zou zijn naam kunnen zijn. Maar er zit onrust in zijn hart. Een mosterdzaadje onrust, dat ergerlijk snel kan groeien en je leven overhoop haalt. Het mosterdzaadje vraagt: „Is dat nu echt leven? Is dat ‘eeuwig’ leven? Niet enkel hiernamaals. Maar ook nu al, hiernumaals dus? Zoveel zorgen en die vraag: ‘Waarom leef ik?’” Borza, de beursman, valt op de knieën voor Jezus. Uit eerbied? Of gaat hij gewoon door de knieën? „Goede meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven? Verwerven, kopen, zoals op de beurs?”

„Ernstig en correct leven”, antwoordt Jezus. „De geboden onderhouden, niet doden, niet stelen, niemand bedriegen, zorgen voor je ouders, enzovoort. Dat is de minimumvoorwaarde om gelukkig te zijn.” „Dat probeer ik,” zegt de man, „correct leven volgens de geboden, maar die onrust blijft, Heer...”

Het is even stil. Jezus kijkt de man liefdevol aan. Hij wil Borza meer aanbieden dan die minimumdrempel voor alledaags geluk. Hij nodigt hem uit volgeling te worden: „Trek met Mij mee en word apostel. Laat alles achter, en leef voluit voor anderen. Er is dan slechts één ding meer belangrijk: God is je Herder, en jij gaat voortaan herderen. Neen, jouw beursleven is niet slecht, maar Ik hoor een diepere roep in je hart.”

Het gesprek blokkeert. In plaats van vreugde komt er verdriet. De kandidaat-apostel durft niet en kan niet en wil niet en wil niet kunnen en kan niet willen. Borza gaat weg. Hij gaat verder op weg naar een correct, maar ergens toch onvoldaan, monotoon geluk.

Dan praat Jezus verder tegen zijn andere leerlingen: „Aan de oostkant van Jeruzalem (waar de zon opkomt) is er een klein, laag poortje. Het heet in de volksmond het ‘oog van de naald’, zo smal is het. Als je met je beladen kameel daarlangs binnen wil, moeten alle pakken van de kameel af. De kameel moet op de knieën naar binnen. Borza, de beursman, knielde wel, maar zijn portefeuille zat in de weg. Zo gaat het ook soms met mensen die apostel willen worden. Het is het ene of het andere. Macht, carrière, succes en geld – en hopelijk een rustig, maar ergens onvoldaan geluk, of door het kleine poortje heen naar onvermoed geluk toe leven.”

De leerlingen begrijpen het niet. Ze zeggen: „Wij hebben alles verkocht – of toch bijna – en zijn Je gevolgd. En het lijkt nog niet genoeg.” En dan zegt Jezus: „Het gaat om je hart. Waar is jullie hart? Wie of wat is de eerste in je leven? Waar je schat is, zal je hart zijn, of waar je hart is, zal je schat zijn. Kruip maar door het kleine poortje. Dan gaat een wereld van een heel ander soort geluk open, geluk in een leven gegeven aan anderen. Of willen jullie ook het geluk ‘verwerven’, kopen, zoals Borza?” De apostelen zijn onthutst. En het heeft nog lang geduurd alvorens ze door het poortje kropen. Tot na de dood van Jezus.

En dan komt er een tweede, behoorlijk rijke, jongeling voorbij. Niet uit Jeruzalem, maar uit Tremelo. Zijn naam is Jozef. Hij leeft even correct als Borza. Hij is zelfs pater. Plotseling staat hij voor dat poortje, het ‘oog van de naald’. Hij is niet verplicht erdoor te kruipen. Er zijn gewone, brede stadspoorten in Jeruzalem. En ook daarlangs kom je in de Stad van het Geluk. God dreigt niet af. Maar Jozef staat voor dat poortje. Het oog van Molokai. Toegang tot een geluk op een heel ander niveau? Maar dan alles afladen, op je knieën kruipen, zonder ballast. Het uitzicht door het poortje is niet fraai. Aan de overzijde staan melaatsen, marginalen, onthutsten en ontheemden. Iedereen waarschuwt hem: „Dit kun jij niet aan. Wees verstandig.” Maar Jozef kruipt erdoor. Aan de overkant bruist de oceaan en is er die besmette kolonie. Is dit het gelaat van Jezus? Is Jezus melaats?

Jozef De Veuster kruipt door het poortje. Pater Damiaan komt er uit, aan de overzijde.

Ja, hij had maar niet door dat poortje moeten kruipen. Dan was hij misschien pater-provinciaal geworden of huisvader met kinderen op zijn knieën, zoals Jezus in het evangelie van vorige week. Dan hadden we niets meer van hem gehoord. Maar ja, er was dat poortje aan de oostzijde. Waar de zon opkomt. Dat poortje aan de oostzijde is er nog steeds.

EERSTE LEZING

WIJSHEID 7, 7-11

Ik bad en inzicht werd mij geschonken, ik smeekte en de geest van wijsheid kwam over mij. Ik verkoos haar boven scepters en tronen, en in vergelijking met haar beschouwde ik rijkdom als niets, zelfs de kostbaarste steen stelde ik met haar niet gelijk, want alle goud is vergeleken met haar slechts stof, en zilver niet meer dan slijk.

Ik hield van haar meer dan van gezondheid en schoonheid, en ik stelde haar boven het licht, want de glans die zij uitstraalt, verbleekt nooit. Met haar vielen mij alle goederen ten deel en dankzij haar verwierf ik rijkdommen zonder tal.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE HEBREEËN 4, 12-13

Broeders en zusters,

Het woord van God is levend en krachtig. Het is scherper dan een tweesnijdend zwaard en het dringt door tot het raakpunt van ziel en geest, van gewrichten en merg. Het ontleedt de bedoelingen en gedachten van de mens. Geen schepsel is voor Hem verborgen, alles ligt open en bloot voor zijn ogen. Aan Hem hebben wij rekenschap af te leggen.

EVANGELIE

MARCUS 10, 17-30

Toen Jezus zich weer op weg begaf, kwam er iemand aanlopen die zich voor Hem op de knieën wierp en vroeg: „Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?”

Jezus antwoordde: „Waarom noemt ge Mij goed? Niemand is goed dan God alleen. Ge kent de geboden: Gij zult niet doden, gij zult geen echtbreuk plegen, gij zult niet stelen, gij zult niet vals getuigen, gij zult niemand te kort doen, eer uw vader en uw moeder.”

Maar de ander gaf Jezus ten antwoord: „Dit alles heb ik onderhouden van mijn jeugd af.”

Toen keek Jezus hem liefdevol aan en sprak: „Eén ding ontbreekt u: ga verkopen wat ge bezit en geef het aan de armen, daarmee zult ge een schat bezitten in de hemel, en kom dan terug om Mij te volgen.” Dit woord ontstelde hem en ontdaan ging hij heen omdat hij vele goederen bezat.

Toen liet Jezus zijn blik gaan over zijn leerlingen en zei tot hen: „Hoe moeilijk is het voor degenen die geld hebben, het Koninkrijk Gods binnen te gaan!” De leerlingen stonden verbaasd over wat Jezus zei. Daarom herhaalde Hij: „Kinderen, wat is het moeilijk het Koninkrijk Gods binnen te gaan. Voor een kameel is het gemakkelijker door het oog van de naald te gaan dan voor een rijke in het Koninkrijk Gods te komen.”

Toen waren ze nog meer verbijsterd en ze zeiden tot elkaar: „Wie kan dan nog gered worden?” Jezus keek hen aan en zei: „Dit ligt niet in de macht van mensen maar wel in die van God: want voor God is alles mogelijk.”

Daarop nam Petrus het woord en zei: „Zie, wij hebben alles prijsgegeven om U te volgen.” Jezus antwoordde: „Voorwaar, Ik zeg u: er is niemand die huis, broers, zusters, moeder, vader, kinderen of akkers om Mij en om de Blijde Boodschap heeft prijsgegeven, of hij ontvangt nu, in deze tijd, het honderdvoud aan huizen, broers, moeders, kinderen en akkers, zij het ook gepaard met vervolgingen, en in de toekomstige wereld het eeuwige leven.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net